

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Дипломатичний протокол та етикет

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Сторінка дисципліни в Moodle: <https://elearn.knukim.edu.ua/enrol/index.php?id=2044>

Сторінка дисципліни в електронній бібліотеці:

Викладач: доц. з/н Безсмертний Роман Петрович (лекції, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

«Дипломатичний протокол та етикет» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців у сфері дипломатії та міжнародних відносин. На основі сучасної теоретико-методологічної бази розкривається сутність дипломатичного протоколу, етикету й церемоніалу.

Мета: ознайомлення з основними поняттями дипломатичного протоколу, етикету і церемоніалу, а також сукупністю специфічних норм, правил і умовностей здійснення дипломатичних взаємодій між офіційними представниками держав і міжнародних організацій.

Завдання: набуття студентами необхідних методичних і фактичних знань зі сфери дипломатичного протоколу та етикету, здобуття практичних навичок застосування положень дипломатичного протоколу та етикету для роботи у сфері зовнішніх зносин, зокрема ведення переговорів з представниками іноземних держав.

Предмет – загальноприйняті міжнародні та вітчизняні норми, правила і традиції офіційної дипломатичної поведінки та міждержавних взаємодій.

Студент повинен **знати:**

- основні поняття і терміни дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету;
- базові принципи дипломатичного протоколу;
- нормативно-правову міжнародну та національну базу дипломатичного протоколу;
- основні норми дипломатичного та ділового етикету в зовнішньому вигляді та поведінці сучасного дипломата і ділової людини;

- особливості протокольного забезпечення діяльності дипломатичних представництв;
- специфіку протокольного забезпечення міждержавних контактів на дво- та багатосторонньому рівнях;
- основні церемоніальні норми у протокольній практиці України.

Студент повинен **вміти**:

- моделювати схеми проведення різного роду представницьких заходів;
- готувати та оформлювати дипломатичні документи протокольного характеру (візитні картки, запрошення на дипломатичні прийняття і відповіді на них тощо);
- розробляти програми візитів делегацій іноземних партнерів;
- моделювати схеми розсадки під час нарад, переговорів, офіційних та неофіційних заходів

Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ПОНЯТТЯ ДИПЛОМАТІЇ ТА ДИПЛОМАТИЧНОГО ПРОТОКОЛУ ТА ЕТИКЕТУ

Тема 1.1. Поняття дипломатичного протоколу, церемоніалу та етикету.

Тема 1.2. Історія дипломатичного протоколу. Формування міжнародно-правової бази дипломатичного протоколу.

Тема 1.3. Норми і традиції дипломатичного протоколу в діяльності дипломатичних представників.

Тема 1.4. Етикет і культура ділового спілкування.

Тема 1.5. Етикет службових відносин.

Розділ 2. ПРОТОКОЛ У ДВОСТОРОННІЙ ТА БАГАТОСТОРОННІЙ ДИПЛОМАТІЇ

Тема 2.1. Дипломатичні візити і бесіди. Етикет ділової зустрічі.

Тема 2.2. Протокол міжнародних організацій та конференцій.

Тема 2.3. Протокольні функції дипломатичного представництва.

Тема 2.4. Етикет державної символіки.

Тема 2.5. Становлення дипломатичного протоколу і церемоніалу України.

Технічне і програмне забезпечення

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: мобільний телефон, ноутбук, планшет або персональний комп'ютер з підключенням до мережу Інтернет та працюючою камерою для: опитування та комунікації; виконання самостійної роботи; підготовки до підсумкової точки контролю; проходження тестування (проміжний контроль та підсумковий контроль). Наявність доступу до програм MS Office (Word, Power Point).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Вуд Дж., Серре Ж. Дипломатический церемониал и протокол. Москва : Международные отношения, 2019. 384 с.

2. Документування в дипломатичній діяльності. (Реком. МОН) / Ю. І. Палеха, В. В. Пристайко. Київ : Вид-во Ліра-К. 2015. 284 с.
3. Резніченко В. І. та ін. Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету. Київ, 2003.
4. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет : підручник. Київ : Знання, 2012. 264 с.
5. Тимошенко Н. Л. Ділова культура дипломата : навч. посіб. Київ : Знання, 2014. 199 с
6. Українська дипломатична енциклопедія: у 2-х т. Київ : Знання України, 2004.
7. Шинкаренко Т. І. Дипломатичний протокол та етикет. Київ, 2009.

Допоміжна література:

1. Афанасьєв І. А. Діловий етикет. Київ : Альтерпрес, 2003. 368 с.
2. Виноградов В. М. Дипломатия: люди и события. Из записок посла. Москва, 1998.
3. Воронцов Г. А., Клименко Б. М., Петровский В. Ф., Рыбаков Ю. М. Правила процедуры в многосторонней дипломатии. Москва : Международные отношения, 1986. 445 с.
4. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посіб. Київ : Либідь, 2004. 248с.
5. Ковалев А. Азбука дипломатии. Москва, 1988.
6. Колоколов Б. Л. Профессия Дипломат. Москва, 1998.
7. Леонов Н. С. Информационно-аналитическая работа в загранучреждениях. Москва, 1996.
8. Максименко О. И. Энциклопедия этикета. Москва, 2001.
9. Молочков Ф. Ф. Дипломатический протокол и дипломатическая практика. Москва, 1979.
10. Пиз А. Новый язык телодвижений. Расширенная версия: как читать мысли окружающих по их жестам. Москва : Эксмо, 2007. 411 с.
11. Попов В. И. Современная дипломатия. Москва, 2000.
12. Сакурн О. Ф. Дипломатическое ремесло. Москва : Международные отношения, 2007. 440 с.
13. Семенов В. Л. Практика дипломатического протокола и этикета. Москва, 2002.
14. Соловьев Э. Я. Современный этикет и деловой протокол. Москва, 1999.
15. Холопова Т. И., Лебедева М. М. Протокол и этикет для деловых людей. Москва, 1995.
16. Честара Дж. Деловой этикет. Москва, 1999.
17. Шевченко В. Н. Некоторые вопросы протокольной практики. Москва, 1997.
18. Berridge G., James A. Dictionary of Diplomacy: Second Edition. PalgraveMacmillan, 2003. 296 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів 1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_389#Text.
2. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18.04.1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text.
3. Віденська Конвенція про консульські зносини від 24.04.1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text.
4. Положення про Державний Протокол та Церемоніал України від 22.08.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/746/2002#Text>.
5. Про дипломатичну службу : Закон України від 20.09.2001 р. із змінами № 1217-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі за погодженням із керівником курсу, із захистом виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування для проходження самого тестування на відповідній платформі.

Розробник силабусу
навчальної дисципліни
Завідувач кафедри
Силабус затверджено
на засіданні кафедри міжнародних відносин
від 30.08.2021 р., протокол № 1

Р. П. Безсмертний
І. О. Костира